

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Педагогічний факультет
кафедра фахових методик і технологій початкової освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Охорона праці в галузі

Освітня програма «Освітні, педагогічні науки»

Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

шифр і назва

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 2 від “30” серпня 2020 р.

м. Івано-Франківськ – 2020

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Охорона праці в галузі
Викладач (-і)	Борик Віктор Васильович
Контактний телефон викладача	Роб. тел.: 59-60-23
E-mail викладача	viktor.boryk@pnu.edu.ua
Статус дисципліни	нормативний
Обсяг дисципліни	позакредитна
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	2 год. на тиждень (ауд. 24)
2. Анотація до курсу	
<p>«Охорона праці в галузі» вивчається у ЗВО з метою формування в майбутніх фахівців знань про стан і проблеми охорони праці в галузі відповідно до напрямку їх підготовки, методів і засобів забезпечення умов виробничого середовища і безпеки праці в галузі згідно з чинними законодавчими та іншими нормативно-правовими актами. Вивчення дисципліни «Охорона праці в галузі» базується на знаннях з питань безпеки, отриманих студентами при освоєнні навчальних програм освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр», а програма дисципліни «Охорона праці в галузі» на основі раніше отриманих знань передбачає вивчення питань охорони праці в конкретній галузі та особливостей професійної діяльності майбутніх фахівців у галузі психологічних наук.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою дисципліни є вивчення основ законодавства України з охорони праці і, на цій підставі, засвоєння комплексу законодавчих, адміністративних, інженерно-технічних та санітарно-гігієнічних заходів, що спрямовані на профілактику травматизму в професійній діяльності.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p><i>Інтегральна компетентність</i> Здатність розв'язувати складні завдання та проблеми в галузі освітніх, педагогічних наук, професійній діяльності, у процесі навчання, на основі поєднання спеціально предметних знань та вмінь з набутим досвідом дослідницької/інноваційної діяльності в системі вищої освіти, що передбачає застосування відповідних освітніх, педагогічних інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.</p> <p><i>Загальні компетентності (ЗК)</i> ЗК 1. Здатність до здобуття і застосування знань у практичних ситуаціях. ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК 6. Здатність до критичного осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності. ЗК 8. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо, генерувати нові ідеї (Soft skill). ЗК 12. Здатність до самоосвіти та саморозвитку.</p> <p><i>Спеціальні (фахові) компетентності (СК)</i> СК 2. Здатність планувати, розпізнавати та враховувати різноманітність осіб, здійснювати індивідуальний супровід в освітньому процесі. СК 3. Обізнаність з різними контекстами, у яких може відбуватися навчання. СК 4. Обізнаність з різними рівнями суб'єкт-суб'єктної взаємодії учасників освітнього процесу. СК 5. Розуміння цілей і особливостей освітніх систем. СК 11. Здатність визначати стан і потенціал системи освіти ЗВО, оцінювати його у сфері вищої освіти з використанням сучасних методів науки, інформаційних та інноваційних технологій.</p>	
Програмні результати навчання	
<p>ПРН 1. Здійснювати пошук, опрацювання й аналіз професійно-важливих знань із різних джерел із використанням інноваційних технологій. ПРН 3. Узагальнювати емпіричні дані й формулювати висновки. ПРН 11. Здійснювати аналіз стану вищої освіти та визначати потенціал системи освіти ЗВО, володіти технологічними прийомами педагогічного проектування та моделювання у закладі вищої освіти для розв'язання конкретних професійних завдань та розробки інноваційних технологій задля забезпечення якості освітнього процесу. ПРН 12. Володіти технологіями що потребують застосування нових підходів та прогнозування, презентувати, обговорювати та захищати власні погляди в усній та письмовій формах перед фаховою та нефаховою аудиторією.</p>	

ПРН 13. Враховуючи власні інтереси і потреби інших, використовувати ефективні стратегії спілкування залежно від ситуації, дотримання корпоративної культури ЗВО.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	14
семінарські заняття / практичні	16
самостійна робота	30

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
2-й	Психологія	1,2-й	За вибором навчального закладу

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год.	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Основні поняття в галузі охорони праці. Основні законодавчі та нормативні акти з охорони праці. Державне управління охороною праці.	Лекція (2 год)	Згідно списку літератури	Опрацюван ня лекційного матеріалу 2 год.	1-5	Згідно розкладу
Тема 2. Спеціальні розділи охорони праці в галузі гуманітарних та соціальних наук. Аналіз умов праці в галузі за показниками шкідливості та небезпечних чинників виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу. Медичні огляди працівників певних категорій. Безпека праці під час експлуатації технічних засобів.	Лекція (4 год) Практичні заняття (2 год)	Згідно списку літератури	Опрацюван ня лекційного матеріалу 2 год,	1-5	Згідно розкладу
Тема 3. Розслідування та облік нещасних випадків. Навчання з охорони праці для працівників галузі гуманітарних та соціальних наук. Порядок розслідування і обліку нещасних випадків на виробництві. Спеціальне розслідування нещасних випадків. Звітність про нещасні випадки і аналіз причин, що призвели до них.	Лекція (2 год) Практичні заняття (2 год)	Згідно списку літератури	2 год.	1-5	Згідно розкладу

Навчання з питань охорони праці. Порядок проведення інструктажів.					
<p>Тема 4. Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії.</p> <p>Гігієнічна класифікація праці. Вплив шкідливих речовин на організм людини. Нормування шкідливих речовин. Захист від шкідливої дії речовин на виробництві. Призначення та класифікація систем вентиляції. Системи опалення.</p> <p>Значення освітлення для трудової діяльності. Види освітлення. Шум, його характеристика, засоби та заходи захисту від нього. Загальна характеристика електромагнітних випромінювань. Дія електромагнітного випромінювання на організм людини, його нормування. Захист від електромагнітних випромінювань. Основні характеристики радіоактивного випромінювання. Дія іонізуючого випромінювання на організм людини. Захист від радіаційного випромінювання.</p>	Лекція (2 год) Практичні заняття (2 год)	Згідно списку літератури	1 год.	1-5	Згідно розкладу
<p>Тема 5. Електробезпека.</p> <p>Безпечність виробничого устаткування та виробничих процесів. Електротравматизм та дія електричного струму на організм людини. Види електричних травм. Чинники, що впливають на наслідки ураження електричним струмом.. Надання першої долікарської допомоги при ураженні електричним струмом.</p>	Лекція (2 год) Практичні заняття, тести (4 год)	Згідно списку літератури	1 год.	1-5	Згідно розкладу
<p>Тема 6. Пожежна безпека.</p> <p>Стан</p>	Лекція (2 год)	Згідно списку літератури	1 год.	1-5	Згідно розкладу

забезпечення пожежної безпеки в Україні. Небезпечні та шкідливі чинники, пов'язані з пожежами. Загальні відомості про процес горіння. Забезпечення пожежної безпеки об'єкта. Протипожежний інструктаж та навчання. Вогнегасильні речовини	Практичні заняття (4 год)				
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	Усне опитування, самостійна робота, реферат, доповідь, дистанційне навчання – тести. залік, Усна відповідь 25 балів, доповідь-презентація 50 балів.				
Вимоги до письмової роботи	Відповіді на тести дистанційного навчання (25 питань, правильна відповідь - 4бали)				
Семінарські заняття	Усні відповіді, реферат, виступ, тести, доповідь, дистанційне навчання.				
Умови допуску до підсумкового контролю	Позитивні оцінки з поточного контролю знань за змістовними модулями (оцінювання роботи студента під час практичних занять; поточне тестування після вивчення розділу; реферат)				
7. Політика курсу					
<p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на практичних заняттях, поточному тестуванні, самостійній роботі (реферати, презентації). При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Вимоги викладача. Кожен викладач ставить студентам систему вимог та правил поведінки студентів на заняттях, доводить до їх відома методичні рекомендації щодо виконання контрольних робіт, тестових завдань. Все це гарантує високу ефективність навчального процесу і є обов'язковою для студентів.</p>					
8. Рекомендована література					
Базова					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Охорона праці в галузі природничих наук. <i>навчально-методичний посібник</i>. /Укладачі: В.І. Кошель, Г.П. Сав'юк, Б.С. Дзундза. Івано-Франківськ: НАІР, 2018. 150с. 2. Поплавський О.П., Дзундза Б.С., Кошель В.І., Сав'юк Г.П. Безпека життєдіяльності. Хрестоматія. Електронне видання. Бібліотека Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника, 2018 34 с. 3. Катренко Л.А., Кіт Ю.В., Пістун І.П. Охорона праці. <i>Курс лекцій. Практикум: Навч. посіб.</i> Суми: Університетська книга, 2009. 540 с. 4. Жидецький В.Ц. Основи охорони праці. <i>Підручник</i> Львів: УАД, 2006 – 336 с. 5. Основи охорони праці/ К.Н.Ткачук, М.О.Халімовський, В.В.Зацарний та ін. – К.: Основа, 2006. 448 с. 6. Запорожець О.І., Протоєрейський О.С., Франчук Г.М., Боровик І. М. Основи охорони праці. <i>Підручник</i>.– К.: Центр учбової літератури, 2009. 264 с. 7. Основи охорони праці.: /В.В. Березуцький, Т.С. Бондаренко, Г.Г.Валенко та ін.; за ред. проф. В.В. Березуцького. – Х.:Факт, 2005. – 480 с. 					
Допоміжна					
<ol style="list-style-type: none"> 8. Охорона праці та промислова безпека: Навч. посіб. / К. Н. Ткачук, В. В. Зацарний, Р. В. Сабарно, С. Ф. Каштанов, Л. О. Мітюк, Л. Д. Третякова, К. К.Ткачук, А. В. Чадюк. За ред. К. Н. Ткачука і В. В. Зацарного. К.: 2009 124 с. 9. Охорона праці (Законодавство. Організація роботи): Навч. посіб. / За заг. ред. к.т.н., доц. І. П. Пістуна. Львів: “Тріада плюс”, 2010. 648 с. 					

10. Охорона праці (практикум): Навч. посіб. / За заг. ред.. к.т.н., доц.. І. П. Пістуна. Львів: «Тріада плюс», 2011– 436 с.
  11. Серіков Я. О. Основи охорони праці: Навч. посіб. Харків, ХНАМГ, 2017. 227с.
  12. Гандзюк М.П., Желібо Є.П., Халімовський М.О. Основи охорони праці. – К.: Каравела, 2004. – 408 с.
  13. Лабораторний практикум з курсу «Основи охорони праці»/ В. В. Березуцький, Т. С. Бондаренко, Л. А. Васьковець та ін.; За ред. В. В. Березуцького. — Х.: Факт, 2005. — 348 с.
- Ресурси мережі Інтернет**
14. Ідентифікація небезпек [URL]. : <https://www.google.com.ua/search>.

Викладач, доцент _____ В.В. Борик